

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1182/11
18.01.2012. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Миломира Николића, чланова већа, у правној ствари тужиоца Д.М. из Бечеја, чији је пуномоћник Ана Јакоб, адвокат из Новог Сада, против тужене Републике Србије - Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, коју заступа Републички јавни правобранилац, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 6849/10 од 14.06.2011. године, у седници одржаној 18.01.2012. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 6849/10 од 14.06.2011. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П 10468/10 од 27.09.2010. године, тако што се ОДБИЈА тужбени захтев, којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му плати 276.435,00 динара на име накнаде за време незапослености, као ратном војном инвалиду, за период од 01.06.2001. до 31.03.2006. године са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне новчане износе од доспелости до исплате, као и да му накнади трошкове спора.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 6849/10 од 14.06.2011. године одбијена је жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П 10468/10 од 27.09.2010. године, којом је тужена обавезана да тужиоцу, као ратном војном инвалиду, плати укупно 276.435,00 динара на име накнаде за време незапослености за период од 01.06.2001. до 31.03.2006. године, са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне износе од доспелости до исплате и да му накнади трошкове парничног поступка од 21.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужена је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права. Због потребе уједначења судске праксе, предложила је да се ревизија сматра дозвољеном применом члана 395. Закона о парничном поступку,.

Решењем РЗ 139/11 од 25.10.2011. године Апелациони суд у Новом Саду није прихватио предлог да Врховни касациони суд одлучује о ревизији тужене применом члана 395. ЗПП.

По оцени Врховног касационог суда, који није везан мишљењем Апелационог суда, у конкретном случају постоји потреба за уједначавањем судске праксе, чиме су испуњени услови из члана 395. ЗПП, па је одлучивао о ревизији тужене, као изузетно дозвољеној.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 399. ЗПП ("Службени гласник РС", број 125/04 и 111/09), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се ревизија може

изјавити, применом члана 398. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, решењем Одељења за управу и друштвене службе Општине Бечеј од 18.05.2001. године тужиоцу, ратном војном инвалиду VI групе, признато је право на допунску инвалиднину и месечно новчано примање због незапослености у висини од 723 + 2.893,00 динара, а за период од 01.06.2001. године па док постоје законски услови за то. Међутим, у периоду од 01.07.2001. до 31.03.2006. године тужена је тужиоцу, као кориснику месечног новчаног примања за време незапослености, исплатила износе мање од прописаних Уредбом о материјалном обезбеђењу и другим правима ратних војних инвалида и цивилних инвалида рата из оружаних акција после 17.08.1990. године, а разлика између дугованог и исплаћеног износа је укупно 276.435,00 динара. Тужба у овој правној ствари поднета је 19.03.2010. године.

Побијаном одлуком усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу плати тражену накнаду за спорни период, уз закључак другостепеног суда да је неоснован приговор застрелости потраживања, јер се не ради о повременим потраживањима из члана 372. Закона о облигационим односима, која застаревају за три године, већ се примењује општи застарни рок од 10 година, из члана 371 ЗОО, због чега ни потраживање тужиоца није застарело.

Врховни касациони суд, налази да се основано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права приликом оцене правне природе потраживања и приговора застарелости.

Одредбом члана 51. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца ("Службени лист СРЈ", бр. 24/98, 29/98) накнада за време незапослености одређује се у месечним износима, а према одредби члана 71. истог закона, исплаћује се по истеку месеца за који се исплата врши. Имајући ово у виду, као и да повремена потраживања представљају

потраживања повремених давања која доспевају годишње или у краћим одређеним размацима времена (члан 372. став 1. ЗОО), произлази да ова потраживања имају карактер повремених потраживања.

Применом члана 372. став 1. Закона о облигационим односима, повремена потраживања застаревају за три године од доспелости сваког појединог давања, док према члану 379. став 2. ЗОО и сва повремена потраживања утврђена правноснажном судском одлуком или одлуком другог надлежног органа и доспевају убудуће, застаревају у року предвиђеном за застарелост повремених потраживања.

У конкретном случају, тужиоцу је коначним и правноснажним решењем органа управе признато право на накнаду за допунску заштиту и накнаду за време незапослености.

Како се потраживање на име накнаде за време незапослености односи на период од 01.06.2001. до 31.03.2006. године, са законском затезном каматом од доспелости до исплате, то је тужилац подношењем тужбе 19.03.2010. године, очигледно пропустио рок за заштиту овог свог права пред судом, прописан чланом 372. став 1. у вези члана 379. став 2. ЗОО (три године од доспелости сваког појединог давања), што његово потраживање чини застарелим, па самим тим и тужбени захтев неоснованим.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд је нижестепене пресуде преиначио и тужбени захтев одбио, као неоснован, односно на основу члана 407. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа-судија

Весна Поповић, с.р.